

Pro zlatou minci na hrad Džbán

Možná jen půl století stál nad úžlabinou Vrata u Lhoty pod Džbánem hrad Džbán. Badatelé soudí, že byl postaven pravděpodobně před polovinou 13. století a snad už ve druhé polovině téhož století zanikl, vinu dávají opukovému podloží,

kteřé neuneslo tíhu stavby, nebo požáru. Jasně nemají ani v účelu hradu, snad byl strážnicí při významné cestě, která úžlabinou Vrata vedla, snad byl loveckým hrádkem krále v křivoklátském hvozdu. Místní tradice říká, že na Džbáně sídlil šlechtic, který hrad svévolně vystavěl na královském území a utiskoval odtud lid v okolí. Král rebela potrestal a jeho hrad nechal zbořit. Ke stejnému konci směřuje i vyprávění v Hájkově kronice, která při roce 1391 zmiňuje Hrozka ze Čbánu, uvězněného a později popraveného za účast v rokováni šlechticů proti králi. Rozboření hradu mohlo být dílem královské odplaty pro odbojníka, podobně jako roku 1384 zničení hradu Korhnouzu. Dodejme však, že historici obvykle považují Hájkovo vyprávění za pouhou smyšlenku s dovětkem, že kronikář znal pustý Džbán a chtěl sem mermomocí dosadit nějakou historickou událost. Kdo ví? Z hradu, který chránily tři okrouhlé a jedna čtvercová věž, se do dnešních dnů dochovalo několik rozvalených zdí a především zbytky čtvercové věže a severní okrouhlé věže. Část hradního ostrohu s jižním palácovým křídlem a jednou věží nenávratně zmizela při někdejším lámání opuky ke stavbě domů a pálení vápna. Lidé stěnu lomu často považují za jižní hradbu Džbánu, mýlí se však, klame je přirozený rozpad opuky, který velice připomíná záměrně vyskládané zdivo. O hradu, který pomalu zarůstá stromy a křovím, se vypráví řada pověstí o pokladech a zjeveních, teď na jaře se prý lidé v rozvalinách mohou setkat s přízrakem Jasanové paní, jež obdaruje zlatou mincí každého, kdo ušetří květy rozkvetlých stromů.

GPS (WGS 84)- N50 12.911 E13 42.783

www.Rakovnicko.info
turistický průvodce Rakovnickem